

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖/๒๕๐๐ (วารามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: วันนี้ สมาชิก มา ประชุม ครบ องค์ ประชุม แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป

เรื่องที่ ประธาน จะแจ้ง ให้ที่ ประชุม ทราบ ไม่มี แต่เวลานี้มีท่านสมาชิกประเภทที่ ๒ คือคุณเสริมฯ ยังไม่ได้ปฏิญาณตน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า จะได้นำในการ ปฏิญาณตน

“ข้าพเจ้า (ออกชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอ ปฏิญาณ ต่อที่ประชุม สภาผู้แทน ราษฎรว่า
(ล้ำเนา)

จะรักษาไว้และปฏิบัติ ตามซึ่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ ”

(นายเสริม วินิจฉัยกุล สมาชิก ประเภทที่ ๒ ได้ยืนขึ้น กล่าวคำปฏิญาณ ตามประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ตาม ระเบียบวาระที่ ๒ ทางคณะรัฐบาลได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติการ คำนวณ มา ๑. ร่าง พระราชบัญญัติ การ เลิกตั้งสมาชิก สภาผู้ แทนราษฎร (ฉบับที่...) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่.)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ นำ หีบขี้ต้อเลือกตั้งที่มีอยู่แล้วมาใช้ได้

เหตุผล

โดยที่มัยบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ให้เก็บ รักษาหีบขี้ต้อเลือกตั้งไว้เป็นเวลาหนึ่งปี หีบขี้ต้อเลือกตั้งซึ่งใช้ ในกา เลิกตั้งครั้งก่อนจะนำ มาใช้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปไม่ได้ เพราะยังไม่ครบกำหนดหนึ่งปี เพื่อที่จะประหยัดการ ใช้จ่ายมิให้ต้องสร้างหีบขี้ต้อเลือกตั้งขึ้นใหม่ จึงควรแก้กฎหมายบัญญัติให้นำหีบเดิมมาใช้ได้

(ล้นเนา)
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ . . .)

พ.ศ. . . . .

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเสียใหม่

มาตรา ๑ ราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . .”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศ ในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ให้นายคำภอรัรักษาทบัตริเลือกตั้งไว้ มีกำหนดหนึ่งปี นับแต่วัน
เลือกตั้ง แต่ถ้าจะต้องใช้ ทบัตริเลือกตั้งในการเลือกตั้งก่อนครบกำหนดหนึ่งปี ก็ให้ ใช้
ทบัตริเลือกตั้งนั้น ได้ โดยนับทบัตริเลือกตั้งและนำทบัตริเลือกตั้ง กับเอกสารทั้งหมดออกเก็บ
รักษาไว้จนครบกำหนดหนึ่งปี

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งที่ได้กระทำในเขตเลือกตั้งใด ให้เก็บทบัตริ
เลือกตั้งที่ใช้ ในเขตเลือกตั้งนั้นไว้จนกว่าคัดงตั้งที่สุด”

.....

พลโท ประภาส จารุเสถียร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย): รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ . .) พ.ศ. ....

หลักการ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้นำเอาหีบขี้ตมเลือกตั้งที่มีอยู่แล้วมาใช้ได้

เหตุผล โดยมีบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เก็บรักษาหีบขี้ตมเลือกตั้งไว้เป็นเวลาหนึ่งปี หีบขี้ตมเลือกตั้งซึ่งใช้ในการเลือกตั้งครั้งก่อนจะนำมาใช้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปไม่ได้ เพราะยังไม่ครบกำหนดหนึ่งปี เพื่อที่จะประหยัดค่าใช้จ่ายมิให้ต้องสร้างหีบขี้ตมเลือกตั้งชนิดใหม่ จึงควรแก้กฎหมายบัญญัติให้นำหีบเดิมมาใช้ได้

พลตรี วิชาญ พงศ์อนันต์ (สมาชิกประเภทที่ ๒): ตามที่ทางรัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฉบับนี้เข้ามานั้น ข้าพเจ้าได้พิจารณาหลักการ และเหตุผลตลอดสาระสำคัญในร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็รู้สึกว่ามีความเห็นพ้องด้วยทุกประการ และข้าพเจ้าเอง ก็รู้สึก ขอบคุณทางรัฐบาลที่ได้แก้ไขเฉพาะเรื่องหีบขี้ตมเลือกตั้ง เพราะหีบขี้ตมเลือกตั้งนี้ ในคราวก่อนก็ได้ ใช้ ไปไม่ครบ

หนึ่งปี เราได้นำกลับมาใช้อีกในครั้งนี้เป็น การประหยัดรายจ่ายของรัฐบาล และนอกจากนี้ที่ข้าพเจ้ายินดีเป็นอย่างมากก็คือว่าทางรัฐบาลนี้ไม่ได้มีการแต่ดองกับพระราชบัญญัติเลือกตั้งฉบับเดิม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนตลอดจนกลุ่มนักการเมือง ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าบรรดาสมาชิกทั้งหลาย ก็คงจะเห็นพ้องต้องกันว่าเราไม่ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขพระราชบัญญัติเลือกตั้งฉบับเก่า ซึ่งในภavnัน ได้มีสมาชิกประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒ ได้พิจารณากำหนดขึ้น และรัฐบาลนี้ก็อยู่ได้เพียง ๘๐ วันเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลนี้ไม่ได้มีการแต่ดองนั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก ข้าพเจ้าขอขอบคุณ และนอกจากนี้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติเลือกตั้งนี้ ความจริงเป็นพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญมาก ว่าโดยหลักการแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทยนั้นเป็นแม่บท พระราชบัญญัติถือว่าเป็นกลไกสำคัญของระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นการที่เราจะแก้ไขบทบัญญัติหรือสาระใดๆ ในพระราชบัญญัติเลือกตั้งนั้นจึงมีความสำคัญยิ่งยวดการที่ ทาง รัฐบาลไม่ได้แก้ไขในขณะนี้ ข้าพเจ้าเห็นพ้องกับทางรัฐบาลทุกประการ ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่าประชาชนคนไทยทุกคน หรือผู้ซึ่งมีความรักในระบอบประชาธิปไตยย่อมจะมีความเห็นพ้องด้วยเช่นกัน นอกจากนี้

นี่ก็เป็นปรากฏชัดอยู่แล้วว่าในการเลือกตั้ง
คราวที่แล้วมานั้น สาระสำคัญหรือสิ่งที่
เกิดการเหตุวาทกหรือว่า การเลือกตั้ง ไม่
หมดจด ไม่ชาวสะอาดนั้น ส่วนมากไม่ได้
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติเลือกตั้ง เกี่ยวกับ
การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เลือกตั้งหรือการใช้
อิทธิพลทางการเมืองไปแทรกแซงข้าราชการ
ประจำที่ย่อมเป็นที่ทราบชัดอยู่แล้ว ข้า-
พเจ้าจะไม่กล่าวอะไรมาก ซึ่งประชาชน
ชาวไทยทุกคน ก็ทราบ และ ตระหนักเป็น
อย่างดี รัฐบาลนี้ก็ตระหนักเป็นอย่างดี
แต่ข้าพเจ้ามีความห่วงใยอยู่อย่างเดียวเท่า
นั้น ถึงแม้ว่าทางรัฐบาลเองก็ได้ประกาศ
หรือโฆษณาออกไปแล้วว่า ในการเลือกตั้ง
คราวหน้าจะทำให้หมดจดชาวสะอาด ซึ่ง
ประชาชนชาวไทยทุกคนกำลังตั้งตาคอย
ฟังอยู่ว่าผลจะเป็นประการใด แม้แต่ตัว
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเองก็ได้
ให้สัมภาษณ์ออกไปว่า จะพยายามทุก
วิถีทางที่จะให้การเลือกตั้งเป็น ไปโดยชาว
สะอาด โดยยุติธรรม โดยบริสุทธิ์ โดย
จะเอาศีรษะเป็นประกัน นี่เป็นที่ทราบชัด
อันนั้น ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเองก็ใคร่จะขอ
กราบบังวอนขอร้องทางรัฐบาลว่า เมื่อได้ลั่น
วาจาเด็ด ออกไปแล้วขอให้ทำได้จริงๆ ตาม
ที่ลั่นวาจาไว้ ข้าพเจ้าจะมีความพึงพอใจ
และประชาชนส่วนมากคงจะพอใจมาก ถ้า
หากว่ารัฐบาลทำได้ดังถูกต้องตามที่ได้ลั่น

วาจาเด็ดออกไปแล้วนั้น นั้นแหละเป็นชั้น
โบริ์แดงของรัฐบาลนี้ แต่ถ้าหากว่าตรง
กันข้าม ข้าพเจ้าไม่สามารถพูดได้ว่าทาง
รัฐบาลจะได้รับประการใด โดยสาระสำคัญ
แห่งพระราชบัญญัติในแบบที่ดี หลักการ
เหตุผลและสาระสำคัญนั้น ข้าพเจ้าเห็น
พึงทุกประการ ข้าพเจ้าขอเสนอต่อสภานี้
ว่า เห็นควรรับหลักการแห่งพระราช
บัญญัติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีท่าน
ผู้ใดจะอภิปรายคัดค้านบ้าง

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี
ข้าพเจ้าจะขอความเห็นที่ประชุมว่า ท่านผู้
ใดจะรับหลักการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า
ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้
ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็น
อันว่ารับหลักการ ลงคณะกรรมาธิการอะไร

พลโท ประภาส จารุเสถียร (รัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาล
ขอเสนอให้ส่งคณะกรรมาธิการ ตามัญการ
ปกครอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทาง
รัฐบาล ขอ เสนอให้ ส่ง คณะกรรมาธิการ

สามัญการปกครอง ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็น
อย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี
เป็นอันว่าส่งคณะกรรมการสามัญ การ
ปกครอง แปรญัตติภายในวันนี้

พลโท ประภาส จารุเสถียร (รัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ขอ
เสนอให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทาง
รัฐบาลขอเสนอให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี
เป็นอันว่าที่ประชุมอนุมัติให้ส่งคณะกรรมการ
สามัญการปกครองและแปรญัตติภายใน
๓ วัน

ต่อไป ๒ ร่างพระราชบัญญัติการ
ตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับ
การศึกษอบรมจบชั้นประถมศึกษา พ.ศ....
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(ล้ำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
การตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษา

พ.ศ. . . . .

หลักการ

ตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษา

เหตุผล

เนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ กำหนดว่าถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในจังหวัดใดได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดในจังหวัดนั้น ก็ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ประเภทที่ ๒ ออกจากตำแหน่งมีจำนวนเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีการเลือกตั้ง
ในจังหวัดนั้น และในกรณีนี้ให้คณะรัฐมนตรีประกาศจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับ
การศึกษอบรมจบชั้นประถมศึกษาในวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี ฉะนั้น จึงสมควร
ตราพระราชบัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดวิธีการตรวจสอบผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามบท
บัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว.

(คำนำ)

ร่างพระราชบัญญัติการตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษา

พ.ศ. . . . .

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้
รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการตรวจสอบจำนวนผู้มี
สิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา พ.ศ. . . . .”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” และ “หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้เลือกตั้งและหน่วย
เลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษา” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับ
การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับ
มอบหมายจากนายกเทศมนตรี

มาตรา ๔ ในเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และนอกเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอ จัดทำบัญชีแสดงจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีรายการแสดงว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ๆ ได้รับความศึกษาอบรมจนชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือไม่ โดยคัดจากทะเบียนผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๕ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและนายอำเภอประกาศบัญชีแสดงจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๔ ให้ประชาชนทราบเป็นรายหน่วยเลือกตั้งภายในเดือนตุลาคมของทุกปี การประกาศให้ทำตามแบบและวิธีการซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ บุคคลไม่มีชื่อในบัญชีแสดงจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือมีแต่แสดงรายการว่าไม่ใช่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา ถ้าเห็นว่าตนสมควรมีชื่อในบัญชีนั้นหรือควรมีรายการแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษาด้วย ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อเพิ่มจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพิ่มรายการแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา

การยื่นคำร้องให้ยื่นภายในเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือบิตอากรแสดมป์ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาหลักฐานโดยเร็ว เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอ เห็นว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา ให้ประกาศเพิ่มจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และถ้าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา ให้แสดงรายการว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษาในประกาศบัญชีรายชื่อผู้นั้น ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นไม่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา ก็ให้มีคำสั่งยกคำร้องและแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยเร็ว

มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดเห็นว่าตามบัญชีแสดงจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศไว้ในมาตรา ๕ มีชื่อบุคคลที่ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี หรือ ไม่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจนชั้นประถมศึกษา ก็ดี มีสิทธิยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอให้ลดจำนวนและถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชี แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ให้ยื่นคำร้องภายในเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือบิตอากรแสดมป์ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ถ้าผู้ร้องไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอตาม
 มาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ผู้ร้องมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสิบห้าวัน
 นับแต่วันที่มีทราบคำสั่งนั้น คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้ถือเป็นที่สุด ทั้งนี้ ไม่ตัด
 สิทธิในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้กลับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือนายอำเภอ
 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือนายอำเภอปฏิบัติตามคำสั่งและประกาศให้ทราบ หากมีคำสั่ง
 ยกคำร้องให้แจ้งผู้ร้องทราบโดยเร็ว

มาตรา ๙ การพิจารณาลงการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการ
 จังหวัดตามบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้พิจารณาลงการภายใน
 เจ็ดวันนับแต่วันได้รับคำร้องหรืออุทธรณ์ ถ้ามีความจำเป็นจะยืดเวลาสั่งได้ตามความจำเป็น
 แต่ต้องบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นไว้ด้วยทุกครั้ง

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและนายอำเภอประกาศยอดจำนวนผู้มีสิทธิ
 เลือกตั้งและผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาที่ได้ตรวจสอบแล้ว และให้ส่งประกาศ
 ดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับประกาศดังกล่าวในวรรคก่อนแล้วให้รวมยอดจำนวนผู้
 มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาทั้งจังหวัดส่งไปยังกระทรวงมหาดไทย
 ก่อนวันที่ ๑๐ ธันวาคม แล้วให้กระทรวงมหาดไทยเสนอยอดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและ
 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาของทุกจังหวัดให้คณะรัฐมนตรีเพื่อเตรียมดำเนินการตาม
 มาตรา ๑๑๖ วรรคสุดท้ายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕
 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดประสงค์จะยื่นคำร้องเพื่อเพิ่มจำนวนและรายชื่อผู้
 มีสิทธิเลือกตั้งหรือเพิ่มรายการแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษา หรือขอให้
 ลดจำนวนและถอนชื่อยุติบัตรออกจากบัญชี แต่ไม่ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
 หรือนายอำเภอตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ หากประสงค์จะยื่นคำร้อง
 ภายหลังก็ให้กระทำได้โดยต้องยื่นคำร้องพร้อมด้วยหลักฐานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 สั่งตรงถึงกระทรวงมหาดไทยก่อนวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี

เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาหลักฐาน
 โดยเร็ว โดยให้ผู้ยื่นคำร้องเป็นผู้นำสืบและพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ คำสั่งของกระทรวง

มหาดไทยให้ถือเป็นที่สุด แต่ตั้งนี้ ไม่คัดสิทธิในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อมีคำสั่งอย่างใดแล้วให้กระทรวงมหาดไทย
แจ้งแก่ผู้ร้อง หากมีคำสั่งให้เพิ่มจำนวนและรายชื่อ หรือสั่งให้ลดจำนวนหรือถอนชื่อ
บุคคลใดออกจากบัญชี ให้แจ้งแก่บุคคลนั้นและให้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นหรือนายอำเภอแก้ไขทะเบียนผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร ให้ถูกต้องด้วย

เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้เพิ่มหรือลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาตามมาตรฐานอย่างใด ให้แจ้งคณะกรรมการบริหารตามลำดับ
จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม

มาตรา ๑๒ จังหวัดใดได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ตาม
บทบัญญัติในมาตรา ๑๑๖ และมาตรา ๑๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๑๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๑๕ แล้ว ไม่ต้องทำการตรวจ
ลงนามตามพระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดนั้นอีก

มาตรา ๑๓ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและนายอำเภอได้ตรวจสอบและประกาศ
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้
แก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ให้ถูกต้องตรงกัน

มาตรา ๑๔ เมื่อได้มีการประกาศบัญชีแสดงจำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ตามมาตรา ๕ แล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดจะร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อในประกาศบัญชีแสดง
จำนวนและรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพราะกรณีย้ายที่อยู่หาได้ไม่ เว้นแต่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
นั้นจะย้ายออกหรือย้ายเข้าจากจังหวัดหนึ่ง ไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง และได้แจ้งเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นหรือนายอำเภอที่ย้ายออกแล้วโดยมีหลักฐานการแจ้งจากท้องที่ที่ย้ายออก ซึ่ง
แสดงว่า ได้ลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาแห่งจังหวัดที่
ย้ายออกนั้นแล้ว

มาตรา ๑๕ ผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือมิใช่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้น
ประถมศึกษา ยื่นคำร้องเพื่อขอเพิ่มชื่อของตนหรือเพิ่มจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพิ่ม
รายการแสดงว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจบชั้นประถมศึกษาต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น นายอำเภอ
หรือกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ใดนำข้อความหรือหลักฐานอันเป็นเท็จยื่นต่อกระทรวง

มหาดไทยตามมาตรา ๑๐ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
สองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม พระราชบัญญัติ
นี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบควบคุมการดำเนินการและกิจการอื่นเพื่อ
ปฏิบัติให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้.

**พลโท ประภาส จารุเสถียร (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย) :** รัฐบาลขอ
เสนอร่างพระราชบัญญัติการตรวจสอบจํานวน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรม
จบชั้นประถมศึกษา พ.ศ. . . . .

หลักการ ตรวจสอบจํานวนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรมชั้นประ
ถมศึกษา

เหตุผล เนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา
๑๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๔๙๕ กำหนดว่าถ้าผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งในจังหวัดใด ได้รับการศึกษาอบรม
จบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวง
ศึกษาธิการแล้ว เป็นจำนวนเกินกึ่ง
หนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดในจังหวัด
นั้น ก็ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท
ที่ ๒ ออกจากตำแหน่งมีจำนวนเท่าจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีการเลือกตั้งใน
จังหวัดนั้น และในกรณีนี้ให้คณะรัฐมนตรี

ประกาศจํานวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการ
ศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษาในวันที่ ๑
มกราคมของทุกปี ฉะนั้น จึงเห็นสมควร
ตราพระราชบัญญัติขึ้น เพื่อกำหนดวิธีการ
ตรวจสอบผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้เป็นไปตาม
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว

**พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) :** ตามที่ทางรัฐบาลได้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติการตรวจสอบจํานวนผู้มี
สิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้น
ประถมศึกษาเข้ามาสู่สภานั้น โดยหลัก
การก็เพื่อจะตรวจสอบจํานวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษา
แล้วก็ตาม เหตุผลก็เพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติ
ในมาตรา ๑๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย หมายความว่าในจังหวัด
ใด ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษา
อบรมจบชั้นประถมศึกษาเกินกึ่งหนึ่งของผู้มี
สิทธิเลือกตั้งก็ให้ ส.ส. ๒ ออกจากตำแหน่ง
เท่าจำนวน ส.ส. ที่มีการเลือกตั้งในจังหวัดนั้น

และนอกจากนี้ ก็จะได้ใช้พระราชบัญญัติ
 นี้เพื่อตรวจสอบและมีการประกาศในวันที่ ๑
 มกราคมทุกปีตามที่กำหนดไว้ในพระราช-
 บัญญัตินี้ ข้าพเจ้าเห็นด้วยตามหลักการและ
 และเหตุผล เพราะทั้งนี้เนื่องจากว่าจะเป็
 การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๖
 และเป็นการแสดงออกซึ่งสมาชิกประเภทที่
 ๒ ได้ พร้อมกันที่จะลดความเป็นสมาชิก
 ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพื่อ
 ให้ถึงซึ่งประชาธิปไตย หมายความว่าใน
 สถานั้นโดยหลักสากลมีเฉพาะสมาชิกประ-
 เภทที่ ๑ ซึ่งราษฎรเลือกเท่านั้น ในเวลานี้
 มีสมาชิกประเภทที่ ๑ ซึ่งจะเลือกตั้งใหม่
 ๑๖๐ คน แล้วสมาชิกประเภทที่ ๒ ๑๒๓
 คน สมาชิกประเภทที่ ๓ ๑๒๓ คน ก็จะ
 ค่อยๆ หดไปตามวาระจนหมด นอกจาก
 นี้พระราชบัญญัตินี้ออกแล้วก็จะมีการตรวจ
 สอบทุกปีโดยให้เสร็จภายในเดือนธันวาคม
 ทุกปี แล้วเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่ง
 ทางคณะรัฐมนตรีก็จะดำเนินการ ตามบท
 บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๖ วรรค
 สุดท้ายตามสารสำคัญซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวมา
 แล้วนั้น ก็นับว่าเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้าน
 เมืองในอนาคตอย่างแน่นอนให้เป็นไปตามบท
 บัญญัติรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย
 ทุกประการ ส่วนข้อปลีกย่อยต่างๆ นั้น
 ข้าพเจ้าคิดว่าเราเอาไว้แปรญัตติ ในชั้นกรร-
 มาธิการ แต่เนื่องจากข้าพเจ้าคิดว่าจะไม่

โอกาสเป็นกรณีการก็ได้จะได้ชี้ประเด็น
 ไม่ใช่อภิปราย ท่านประธานขอชี้ประเด็น
 นี้คิดว่ามีบางเรื่องที่เราควรจะได้ขบคิด
 กัน คือว่าเรื่องของการจัดการศึกษาอบรมจนชั้น
 ประถมศึกษา นี้ว่าตามแห่งกฎหมายเป็น
 เรื่องที่เข้าใจยากอยู่เหมือนกัน บางคนเข้าใจ
 ใจว่า นักเรียน ม. ๔ ม. ๕ ม. ๖ นี้อาจ
 จะไม่ถึงศึกษาอบรมจนชั้นประถมศึกษา
 ได้ หรือว่าพวกที่เรียนนักศึกษาผู้ใหญ่ก็ได้
 หรือพวกที่เรียนเปรียบเทียบหรือพวกเปรียญ
 อะไรเหล่านั้นเป็นปัญหาในด้านกฎหมาย แต่
 ว่าเราเข้าใจนะเข้าใจหรืออก แต่ในด้าน
 กฎหมายเป็นปัญหา และนอกจากนี้ก็ใน
 เรื่องหลักฐานต่างๆ ของการศึกษาเท่าที่ปร่า-
 กฎข้อเท็จจริงในเรื่องการสำรวจสำมะโนครัว
 ก็ตาม โดยมากมักจะให้เจ้าตัวเขียนมาว่า
 เรียนศึกษาจนชั้นนั้นชั้นนั้นอะไร แต่ว่าข้อ
 เท็จจริง หรือหลักฐาน อาจจะมีการคลาด-
 เคลื่อน นี้เป็นแต่เพียงประเด็นข้อสังเกต
 เท่านั้นเอง เรื่องการตรวจสอบอะไรต่างๆ
 เหล่านี้ นอกจากนั้นเรื่องการคัดค้านก็เหมือน
 กัน โดยธรรมดาเมื่อกฎหมายจะบ่งว่าผู้ซึ่ง
 ไม่มีรายชื่อหรือคัดค้านว่าให้ลดจำนวนเพิ่ม
 จำนวนผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาให้มีเป็นเรื่อง
 ที่ยุ่งยากเหมือนกัน ถ้าตามข้อเท็จจริงแล้ว
 ประชาชนพลเมืองตามบ้านนอก ตามล้าตามา
 เหล่านี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่มีการคัดค้าน
 ยั้งใส่ชื่อเข้ามา เขาก็เฉยเลย หรือว่ามัน

ขาดข้อเขาก็เคยเสีย คือว่าไม่มีความจำเป็น
ที่จะต้องคัดค้าน มันลำบากเปล่า ๆ นี้ข้าพเจ้า
ขอตั้งเป็นข้อสังเกตเท่านั้น โดยสารสำคัญ
ในแบบพระราชบัญญัติ ในหลักการกิติ
เหตุผลสารสำคัญในพระราชบัญญัตินี้ ข้าพ
เจ้าขอเสนอต่อสภานี้ว่าเห็นควรรับหลักการ
แห่งพระราชบัญญัตินี้

(ไม่มีสมาชิกอภิปรายอีก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่
มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอถาม
ความเห็น ว่า ท่านผู้ใดบ้างเห็นควรรับหลัก
การแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรค
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่าน
ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรคยกมือ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอัน
ว่าสภานี้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ถึง
คณะกรรมการชำระ

พลโท ประกาศ จารุเสถียร (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย) : เสนอคณะ
กรรมการสามัญการปกครอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทาง
รัฐบาลเสนอให้ส่ง คณะกรรมการสามัญ
การปกครอง ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่าง
อื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี
เป็นอันว่าส่ง คณะกรรมการสามัญการปก
ครอง แปรญัตติภายในวันนี้

พลโท ประกาศ จารุเสถียร (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย) : แปรญัตติ
ภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทาง
รัฐบาลขอให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน มีท่าน
ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อ ไม่มี
เป็นอันว่าเป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอ

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงาน
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ และ
๒/๒๕๐๐ (วิสามัญ)

มีท่านผู้ใดจะอภิปรายบ้าง

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นประการใด)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มี
เป็นอันว่าที่ประชุมนี้รับรองรายงาน การ
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ และ
๒/๒๕๐๐ (วิสามัญ)

ระเบียบวาระที่ ๔ กระตุ่ถาม เรื่อง
เงินเพิ่มบำนาญ ของหลวงอรรถปรีชาชุน
ุปการ

หลวงอรรถปรีชาชุนอุปการ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : กระตุ่นี้กระผมได้เสนอมา
ยังสภานี้ตั้งแต่เดือนกันยายน บัดนี้ปรากฏ
ว่ารัฐบาลได้พิจารณาปรับปรุงเงินบำนาญ

โดยเพิ่มเงินบำนาญจากอัตราเดิม มีอัตราดี
พอสมควร และได้มีการส่งจ่ายเงินบำนาญ
ที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมนี้ ดังนั้นจึงเป็น
การสมประสงค์ที่กระผมได้ตั้งกระทู้ถามแล้ว
ไม่ติดใจที่จะถามต่อไป ขอดอนกระทู้

และขอขอบคุณรัฐบาลแทนราษฎร ซึ่งเป็น
ข้าราชการบำนาญและครอบครัวของเขาด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เจ้าของ
กระทู้ขอดอน หมดระเบียบวาระแล้ว ขอเลิก
ประชุม

เลิกประชุมเวลา ๙.๕๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

พล. อ. สวัสดิ์กมลยุทธ	เล็ก จารุณี	ผู้จตุรรายการ
พล. ท. ไถว ดวงมณี	โฉมเฉลา ลีพลากร	”
เสกถ บุนนัยชฐิติ	ฉันทนา ชานบ้อม	”
พล. ต. ฉ. อุษโกมล	อุดม พลอยสังวาลย์	”
พ.อ. อ. สุขมาก	สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ	”
พล. จ. ก. สิวะรา	ธนุ บุนนัยรังคะ	”
น.อ. สังข์ ชลลอยุธยา	เผียน ช่วยชุ่ม	”
เจริญ บัณฑโร	จำรงค์ ใจอ่อนน้อม	”

ตรวจแล้ววันที่ ๒๒/ต.ค./๒๕๐๐

สุพันธ์ จิตรกถึก

ทำการแทนหัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

หัวหน้ากองการประชุม

ประเสริฐ บัณฑุสคุณันท์

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เจริญ บัณฑโร

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พล. อ. ส. สุทธิสารวรรณกร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร